

mysli § 1379 obč. zák., nikoli o novaci. Platí tedy tříletá promlčecí lhůta, a jde o to, od kdy jí třeba počítati. Nemůže býti o tom pochybnosti, že by žalobkyně byla směla nastoupiti novou žalobou proti žalovanému, jakmile by k nějaké zákonné úpravě měnové otázky bylo došlo, anebo jakmile bylo zřejmé, že k takovéto úpravě nedojde. Dotčené rozhodnutí nejvyššího soudu připouštělo možnost takové zvláštní úpravy i co do otázek týkajících se W-konta právě tak, jako se očekávalo, že dojde k zákonné úpravě i jiných otázek, vplynuvších z měnové rozluky. K takovéto úpravě měnových otázek došlo úmluvou mezi Československou republikou a republikou Rakouskou o úpravě závazků v rakouskouherských korunách č. 60/1926 Sb. z. a n., která byla uveřejněna 11. května 1926. Řečená úmluva měla co do pravidel v ní obsažených podle zákona ze dne 21. srpna 1925, č. 220 Sb. z. a n. moc zákona také pro oblast tuzemského práva. To byla právě ona úprava, kterou mělo na mysli již uvedené rozhodnutí nejvyššího soudu, jak lze usouditi z obsahu jeho důvodů a také z důvodů uvedených v rozh. č. 6272 Sb. n. s., v němž nejvyšší soud nabízený důkaz zprávou ministerstva financí o zamýšleném upuštění od všeobecné úpravy t. zv. W-kont pokládal za zbytečný právě s poukazem na onu mezistátní úmluvu. Nemůže tedy žalobkyně tvrditi, že se od rozhodnutí nejvyššího soudu zamítnutí žalobu dočasně, nic nezměnilo. Nezáleží na tom, zda se žalobkyně informovala nebo se měla informovati a zda snad jí měl — podle jejího mínění — žalovaný upozorniti na změnu poměrů, nýbrž bylo na ní, aby dovolávajíc se uvedené již mezistátní úmluvy znovu proti žalovanému zakročila žalobou. To mohla učiniti hned po vydání úmluvy, která byla vyhlášena, a nezáleží na tom, proč tak neučinila. Otázka jejího zavinění nemá tu významu, nehledíc ani na to, že žalobkyně buduje na nedoložených domněnkách o tom, zda by se jí bylo či nebylo dostalo vůbec nebo včas poučení od ministerstva financí, kdyby o ně byla zažádala. Jde tedy dále o to, zda snad promlčení bylo přerušeno uznáním nároku. Dohody o oddálení povinnosti k placení se tu žalobkyně vůbec nemůže dovolávati, když přece nešlo o důvod nároku, o němž nebylo sporu, nýbrž o výši peněžitého plnění, která byla mezi stranami pravou podstatou sporu. V té příčině však — co do výše nároku — jest souhlasiti s odvolacím soudem, že k žádnému uznání se strany žalovaného nedošlo, aniž jest přihlížeti jen k tomu, zda se to stalo výslovně. Stačí tu poukázati nejen na právní důvody napadeného rozsudku, nýbrž také na skutkový základ, z něhož vychází a jehož žalobkyně v dovolání nedbá zejména tam, kde odvolací soud jí vytýká, že jde o nedovolené novoty. Podle toho tedy nebylo promlčení přerušeno. Jestliže tím nárok zanikl, nemůže se žalobkyně domáhati ani nároku z obohacení proto, že žalovaný s úspěchem namítl jí promlčení.

Čís. 16435.

I. Je-li podle spolkových stanov orgán spolku oprávněn ustanovit spolkové zaměstnance (úředníky), jest tím oprávněn i k úpravě

hmotných služebních poměrů zaměstnanců a jejich změně. Nejde o změnu stanov, jestliže v takovém případě k návrhu onoho spolkového orgánu byl přiznán zaměstnancům spolku nárok na odbytné usnesením valné hromady povolané podle stanov usnášeti se o návrzích příslušného orgánu v otázce uspořádání služebního poměru spolkových zaměstnanců.

II. Jde o převzetí jmění ve smyslu § 1409 obč. zák., převzal-li jiný spolek smlouvou, sjednanou se soudně ustanoveným opatrovníkem jmění rozpuštěného spolku podle zákona č. 201/1933 Sb. z. a n., jmění rozpuštěného spolku jako celek se všemi právy a závazky na jmění tom váznoucími.

(Rozh. ze dne 29. října 1937, Rv I 797/37.)

Žalobce byl smlouvou ze dne 13. července 1929, sjednanou s hlavním vedením odborové organizace v Ú. »G.«, přijat jako vedoucí pobočky v P. Jako plat mu měly býti vypláceny měsíční paušál 1.200 Kč, dále paušál 350 Kč měsíčně za kancelář, světlo, otop a výpomoc, 50 Kč měsíčně jako náhrada za upotřebení elektrické dráhy a vánoční odměna 1.200 Kč. Valnou hromadou uvedeného spolku, konanou ve dnech 13. a 14. května 1933 v L., — způsobem odpovídajícím stanovám řádně svolanou, zahájenou a schopnou usnášení — na jejímž denním pořadu jednomyslně schváleném byl mimo jiné i návrh hlavního vedení, týkající se stanov, byla jednomyslně usnesena změna § 5 stanov spolku »G.« v ten smysl, že tehda, kdyby byl spolek úředně rozpuštěn, má připadnouti veškeré movité i nemovité jmění žalovanému spolku »V.« a že všem zaměstnancům rozpuštěného spolku »G.« jak po dobrovolném rozpuštění, tak i po úředním pravoplatném rozpuštění spolku, kteří budou u něho zaměstnaní dne 1. května 1933, bude spolkem vyplacen předem nezávisle na ustanovení zákona o obchodních pomocnících jako odbytné plat na dobu tří let, počítaje zpět od pravoplatného rozpuštění spolku. O dotčeném usnesení valné hromady byl žalobce na valné hromadě přítomný uvědoměn a vzal je na vědomí. Výměrem ministerstva vnitřa ze dne 24. listopadu 1933, č. 78.867/1933, byl uvedený spolek podle zák. z 25. října 1933, č. 201 Sb. z. a n. rozpuštěn. Po rozpuštění uvedeného spolku byl Dr. Jaroslav V. ustanoven usnesením okresního soudu v Ú. ze dne 24. ledna 1934, Nc III 153/34, opatrovníkem jmění rozpuštěného spolku, a ten dal dne 14. února 1934 žalobci jako opatrovník jmění zrušeného spolku výpověď ze služebního poměru ke dni 15. března 1934. Odevzdací smlouvou ze dne 20. dubna 1934 jmenovaný opatrovník rozpuštěného spolku odevzdal žalovanému spolku veškeré nemovité i movité jmění rozpuštěného spolku ke dni 27. listopadu 1933 a žalovaný spolek jmění to převzal se všemi břemeny jmění se týkajícími a s nebezpečím, a to dnem schválení odevzdací smlouvy opatrovníčským soudem. Mezi břemeny, jež na převzatém jmění váznou, byla výslovně uvedena i žalobcova pohledávka ze služební smlouvy. Tvrdě, že podle toho, co uvedeno, žalovaný spolek ručí za závazky souvisící s převzatým jměním, mezi něž patří i jeho nárok na odbytné ve výši platu za tři leta, domáhá se na

žalovaném spolku jako přejímátele jmění zaplacení 60.930 Kč 70 h s přísl. Nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud v podstatě z těchto důvodů: Odvolatel nepřipadně tvrdí, že rozhodnutí administrativního úřadu o rozpuštění spolku »G.« nepodléhá kognici řádných soudů, neboť v souzeném sporu nejde o přezkoumání administrativního rozhodnutí, nýbrž o řešení soukromoprávních účinků té skutečnosti, že žalovaný spolek převzal majetek rozpuštěného spolku. Na věci nic nemění, z jakého důvodu došlo k převzetí jmění a že se tak stalo důsledkem opatření administrativního úřadu. Nelze seznati, proč by nárok zřejmě od původu soukromoprávní pozbyl této své povahy toliko proto, že původně zavázaný podmět přestal důsledkem administrativního opatření existovati a že jeho majetek přešel na jiný právní podmět. Jestliže tedy prvý soud o zažalovaném nároku rozhodl, nedopustil se tím žádné zmatečnosti. Poskytnutí odbytného zaměstnancům rozpuštěného spolku nelze pokládati za změnu stanov, poněvadž stanovy služební poměry spolkových zaměstnanců neupravují, ponechávajíce jejich úpravu spolkovému vedení (§ 14, odst. 3, písm. f) stanov). Proto nebylo třeba vyznačiti návrh spolkového vedení na poskytnutí odbytného zaměstnancům spolku v denním pořadu valné hromady spolku a oznámiti příslušné usnesení hromady rozpuštěného spolku o poskytnutí odbytného dohlédacímu úřadu. Odvolatelovo tvrzení, že žalovaný spolek převzal jmění rozpuštěného spolku aktem příslušného správního úřadu, je v rozporu s výsledky provedeného řízení, jimiž je prokázáno, že mu bylo ono jmění odevzdáno podle smlouvy o převzetí majetku, sjednané mezi ním a soudně zřízeným opatrovníkem jmění rozpuštěného spolku. Nabytí tudíž žalovaný spolek onoho jmění ze soukromoprávního titulu, a proto neprávem namítá, že nelze v souzeném případě užítí ustanovení § 1409 obč. zák. o ručení za dluhy souvisící s převzatým jměním. Ježto se odevzdání jmění rozpuštěného spolku žalovanému spolku nestalo podle ustanovení zák. č. 201/1933 Sb. z. a n., není třeba se zabývatí otázkou, zda usnesení valné hromady rozpuštěného spolku bylo s to zmařiti účel dotčeného zákona, neboť jeho ustanovení nebyla titulem nabytí jmění žalovaným spolkem. V čem usnesení valné hromady odporuje spolkovému zákonu, odvolatel blíže neuvádí. Pak ovšem nelze souhlasiti ani s odvolatelovým názorem, že usnesení valné hromady bylo nicotné podle § 879 obč. zák., ježto prý odporovalo zákonnému zákazu. Ostatně následky, které spojuje zák. č. 201/1933 Sb. z. a n. s rozpuštěním spolku, tedy i zákaz dispozice spolkovým jměním, nastávají teprve rozpuštěním spolku, pročež se nemohou dotýkatí oněch ustanovení, jež spolek učinil ještě před svým rozpuštěním, a s druhé strany nelze tvrditi, že usnesení valné hromady, učiněné ještě před rozpuštěním spolku, odporují zák. č. 201/1933 Sb. z. a n., který obsahuje určité zákazy pro dobu následující rozpuštění spolku. Náзор, že činnost rozpuštěného spolku zanikla již tím, že se úřad o rozpuštění usnesl, a nikoliv teprve tehdy, kdy spolek byl o rozpuštění úředně zpraven, nemá v zákoně opory. Proto prvý soud právem počítal propadnou dobu podle § 34 zák. o obchod. pom. teprve dne 27. listopadu 1933, kdy byl výměr o rozpuštění spolku doručen. Od toho dne pak uvedená lhůta do po-

dání žaloby neuplynula, takže prvý soud právem námitku propadnutí nároku nepokládal za důvodnou. Jméni rozpuštěného spolku nepřevzal správní úřad, nýbrž je převzal žalovaný spolek. Proto jest odůvodněna pasivní legitimace žalovaného ke sporu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Stanovy rozpuštěného spolku, o který jde v souzeném sporu, neobsahují ustanovení o poměrech zaměstnaneckých, ponechávající v § 14 3 b) hlavnímu vedení spolku, aby ustanovilo úředníky (»Beamte zu bestelllen«). Dovolání vykládá nesprávně toto oprávnění, tvrdí-li, že vedení spolku bylo oprávněno toliko přijímatí úředníky, neboť »ustanovením« úředníků jest rozuměti úpravu jejich služebních poměrů pracovními smlouvami, tedy též úpravu hmotných poměrů, kterou jest nejen sjednání příslušných smluv, ale i jejich změny. Takovouto změnu obsahuje usnesení valné hromady ze dne 13. a 14. května 1933, jímž byly podle návrhu hlavního vedení přiznány zaměstnancům spolkovým za účelem jejich zajištění určité hmotné výhody, zvláště nárok na odbytné při dobrovolném rozpuštění anebo pravoplatném úředním rozpuštění spolku. Valná hromada spolku je podle § 12 stanov mezi jiným povolána, aby se usnášela o návrzích hlavního vedení (§ 12 d) stanov), a ve stanovách nebyl určen různý postup v příčině těchto návrhů podle jejich povahy nebo obsahu, a v jednacím řádě hlavního vedení jest vyhrazeno předsedovi zpravodajství v příčině »přijímání, placení a jiného uspořádání služebního poměru zaměstnaných úředníků«. Dotčeným již usnesením valné hromady o zajištění zaměstnanců nebyly tedy stanovy ani doplněny, ani změněny, a nebylo proto ani potřebí zvláštního označení příslušného návrhu hlavního vedení spolku v denním pořadu svolané valné hromady, ani aby usnesení valné hromady o tomto návrhu bylo oznámeno dohlédacímú úřadu. Nejsou tudíž oprávněny námitky dovolání, týkající se neplatnosti sporného usnesení pro tvrzené formální nedostatky. Nebylo tvrzeno ani prokázáno, že žalobce byl členem rozpuštěného spolku »G.« a bylo zjištěno, že odbytné bylo přiznáno zaměstnancům dotčeného spolku. Nemá tudíž význam odkaz k ustanovení § 5 č. 3 stanov, že spolkové jmění za žádných okolností nemůže býti rozděleno mezi členy, ježto se dotčené ustanovení na souzenou věc nehodí. Odvolací soud vyložil správně výpis z protokolu o valné hromadě z 13. a 14. května 1933, že totiž odbytné bylo splatno celé najednou. Stanovíť bod 2. uvedeného výpisu, že zaměstnancům při rozpuštění spolku bude předem vyplacen plat na dobu tří let, počítáno od pravoplatného rozpuštění (»auf die Dauer von drei Jahren«, nikoli »während der Dauer«) a pod č. 6 bylo ustanoveno, že kdyby zaměstnanec odbytným zaopatřený v době tří let po rozpuštění spolku dosáhl placeného zaměstnání, jest povinen příslušnou částku vrátiti spolku, anebo jinému oprávněnému. Pokud dovolání popírá žalobcův nárok na odbytné, ježto nebyl dlouholetým

zaměstnancem spolku, byv přijat do jeho služeb teprve dne 13. července 1929, nepřihlíží k tomu, že se podle č. 1, 2 protokolu přiznává dotčené odbytné »všem zaměstnancům«, jež byli dne 1. května 1933 za úplaty zaměstnání a nebyli v době rozpuštění spolku vypovězeni, a to nehledíc na dobu jejich zaměstnání. Usnesení nevyklučuje z výhody jím poskytnuté zaměstnance mající soukromé jmění a nemluví o »nezaměstnaných«, kterým chce jedině zaručiti jakýsi příjem, nýbrž odůvodňuje výhodu jen tím, že by se za hospodářské a zaměstnanecké krise úředník sotva umístil ve stejnorodém nebo podobném podniku (č. 5 protokolu). Z toho je zjevno, že bylo pomýšleno toliko na ztrátu příjmu ze zaměstnání u spolku »G.«, které měl dotčený úředník.

Pokud dovolání vytýká, že žalovaný spolek převzal jmění rozpuštěného spolku aktem správního úřadu, a vyvozuje z toho, že prý se na souzený případ nehodí soukromoprávní ustanovení § 1409 obč. zák., nevychází ze skutkového podkladu nižšími soudy zjištěného. Byloť zjištěno, že 1. výnosem ministerstva vnitra ze dne 24. listopadu 1933, č. 78.867/1933-6, byl rozpuštěn spolek »G.«, sídlící v Ú., podle § 3, odst. 1, 3 a 4 a § 14 zákona č. 201/1933 Sb. z. a n.; 2. po rozpuštění dotčeného spolku byl Dr. Jan V. ustanoven usnesením okresního soudu v Ú. ze dne 24. ledna 1934, č. j. Nc III 153/34, opatrovníkem jmění rozpuštěného spolku; 3. dotčený opatrovník odevzdal žalovanému spolku odevzdací smlouvou ze dne 20. dubna 1934, schválenou opatrovníckým soudem (okresním soudem v Ú.) usnesením z 25. dubna 1934, Nc II 154/34-38, jako celek jmění rozpuštěného spolku, obsahující jmění movité i nemovité, do vlastnictví, žalovaný spolek toto jmění od něho převzal a prohlásil, že převezme i břemena na něm váznoucí. V dotčené smlouvě samé byly mezi těmito břemeny uvedeny pohledávky žalobce, Václava M. a Františka K. ze služebních smluv v celkové výši 128.870 Kč 70 h a v sestavení jmění uvedena žalobcova pohledávka z důvodu platového a odbytného podle usnesení valné hromady z 13. května 1933 částkou 52.120 Kč 70 h. Je tedy zjevné, že žalovaný spolek nabyl jmění, o něž jde, na základě soukromoprávního titulu, a má tu proto význam ustanovení § 1409 obč. zák. o dlužích náležitých k převzatému jmění. Soukromoprávní akt nepozbyl své povahy tím, že ministerstvo vnitra výměrem ze dne 5. března 1934, č. 15.773/34, proslásilo, že nemá připomínek »k návrhu« spolku »V.«, aby mu bylo vydáno jmění rozpuštěného spolku, a samo to, že ministerstvo nemělo námitek proti »návrhu« žalovaného spolku, vylučuje závěr dovolání, že sporné jmění bylo odevzdáno žalovanému spolku »na popud« a »se souhlasem« ministerstva, tedy prý úkonem správního úřadu. Ve skutečnosti se převod jmění stal soukromoprávní smlouvou, sjednanou mezi opatrovníkem rozpuštěného spolku a žalovaným spolkem, kterážto smlouva byla pravoplatně schválena opatrovníckým soudem. Marné jsou snahy dovolání odporovati platnosti sporného usnesení valné hromady. Pokud vytýká, že toto usnesení mohlo směřovati k zmaření účelu, jež sledoval zákon č. 201/1933 Sb. z. a n., neuvědomuje si dovolatel, že dne 14. května 1933 tento zákon ještě nebyl uveřejněn ve Sbírce zákonů a nařízení, neboť se tak

stalo teprve dne 31. října 1933 a toho dne nabyl teprve zákon účinnosti (§ 23 zák. č. 201/1933 Sb. z. a n.). Není oprávněna ani další námitka, že se odevzdání jmění opatrovníkem rozpuštěného spolku žalovanému spolku přičítá zákazu řečeného zákona, neboť zákon č. 201/1933 Sb. z. a n., má pro případ rozpuštění spolku jiná ustanovení než pro rozpuštění politických stran a jen u naposledy uvedených stran platí ustanovení o konfiskaci jmění, takže tu nemá ani význam ustanovení § 3, odst. 3 zák. č. 201/1933 Sb. z. a n., a dokonce ne již ustanovení § 21 dotč. zák. (§§ 14 a násl. dotč. zák.). Že usnesením valné hromady nebyly porušeny stanovy a že zejména nešlo o změnu stanov, bylo již dříve vylíčeno. Konečně nelze spatřovati rozpor s dobrými mravy v tom, že se spolek jako zaměstnavatel snažil zajistiti své zaměstnance, bude-li spolek rozpuštěn, a chrániti je před následky nezaměstnanosti. Lichá jest i námitka nedostatku pasivního oprávnění žalovaného spolku, který dovolání vidí v tom, že prý jmění rozpuštěného spolku převzal správní úřad. Vždyť bylo zjištěno, že je převzal žalovaný spolek odevzdací smlouvou svrchu dotčenou, a proto musí podle § 1409 obč. zák. též plniti závazky k tomuto jmění náležící, pokud je při odevzdání znal nebo musel znáti. Že však žalobcův nárok byl žalovanému znám při odevzdání jmění, o tom není ani sporu, a vychází to z odevzdací smlouvy jasně najevo.

Čís. 16436.

Pokud není kárný nález vydaný proti zaměstnancům čs. státních drah formálně vadným.

Služební poměr zaměstnanců čs. státních drah je sice soukromoprávním poměrem, jsou však v něm i prvky veřejnoprávní, z nichž vyplývají pro ně zvláštní povinnosti a omezení vytčená zejména ve služebním řádě.

Výnos ministerstva železnic ze dne 12. března 1923, č. 55739/1922, č. 48 Věst. min. želez. jest určen jen pro vnitřní úřední postup a zaměstnanec nemůže z něho vyvozovati nárok na přerušeni kárného řízení. Kárné řízení a nález vydaný senátem, v němž nebyl jako přisedící jeden úředník práv znalý, nejsou zmatečné.

Vzájemný poměr trestního řízení a kárného řízení.

(Rozh. ze dne 30. října 1937, Rv I 1438/37.)

Žalobce byl zaměstnán od 1. září 1921 jako úředník resp. úřednický čekatel, naposledy jako adjunkt čs. státních drah v Č. Proti žalobci bylo zahájeno disciplinární řízení, a to pro jeho politickou činnost, při ústním jednání disciplinárním byl disciplinárním sborem při ředitelství státních drah v P. dne 26. června 1933 vydán disciplinární nález, kterým byl žalobce uznán vinným v podstatě tím, že se aktivně zúčastnil hnutí v politické straně, o níž jako úředník státních drah se středoškolským vzděláním věděl a vědět musil, že má cíle zřejmě protistátní a že jeho účast je naprosto neslučitelná s jeho postavením aktivního zaměst-